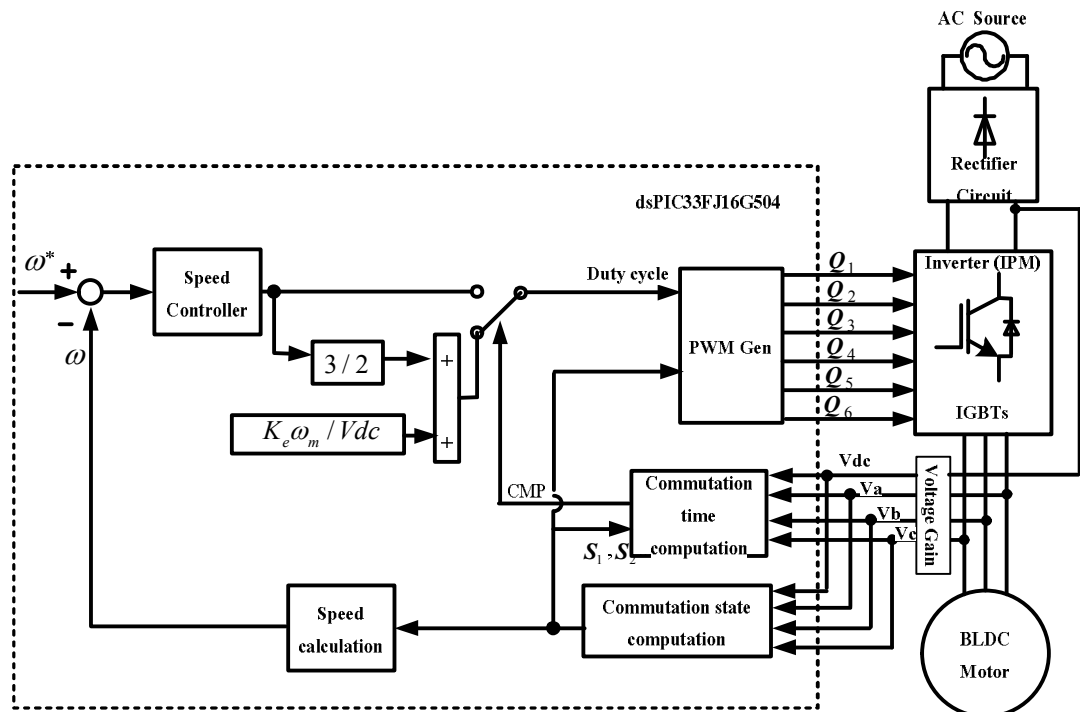

บทที่ 3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

ในบทที่ 3 กล่าวถึงขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนประกอบของซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ โครงสร้างและการทำงานของโดยรวมของการขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงไร้แปรงถ่านแบบไร้ตัวตรวจจับตำแหน่งพร้อมทั้งลดการกระเพื่อมแรงบิดมอเตอร์ที่นำเสนอแสดงดังรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 โครงสร้างและการทำงานของโดยรวมของการขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงไร้แปรงถ่านแบบไร้ตัวตรวจจับตำแหน่งพร้อมทั้งลดการกระเพื่อมแรงบิดมอเตอร์ที่นำเสนอ

3.1 ส่วนประกอบของซอฟต์แวร์

ส่วนประกอบซอฟต์แวร์สำหรับงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ซอฟต์แวร์สำหรับจำลองการทำงานของระบบขับเคลื่อนมอเตอร์ซึ่งถูกพัฒนาขึ้นด้วยภาษาซี (C code) โดยใช้โปรแกรม Microsoft Visual Studio 2005 และใช้โปรแกรม PSIM (Version 9.0.3) เพื่อจำลองผลการการทำงานของมอเตอร์ และ 2) ซอฟต์แวร์สำหรับพัฒนาบนไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์ dsPIC33FJ16GS04 ในบอร์ดทดลองขับเคลื่อนมอเตอร์ โดยใช้โปรแกรม MPLAB Version 3.1 ที่ติดตั้งอยู่ในคอมพิวเตอร์เพื่อทำการเขียนชุดคำสั่งไปยังบอร์ดควบคุมที่มีตัวไมโครคอนโทรลเลอร์ติดตั้งอยู่ โดยมี REAL ICE เป็นตัวเชื่อมต่อระหว่างคอมพิวเตอร์และบอร์ดควบคุม

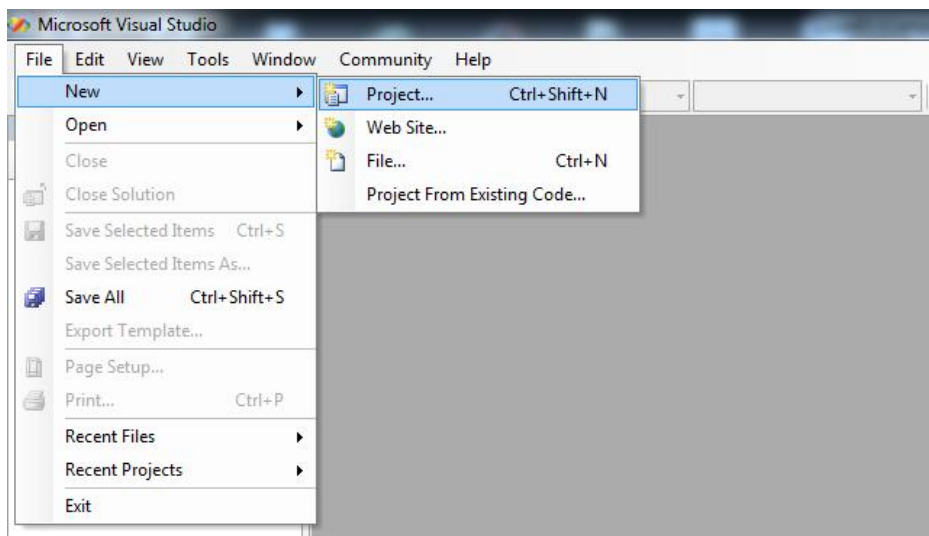
3.1.1 ซอฟต์แวร์สำหรับจำลองการทำงานของระบบขับเคลื่อนมอเตอร์

1. โปรแกรม Microsoft Visual Studio 2005

Microsoft Visual Studio 2005 คือ ชุดโปรแกรมที่ถูกพัฒนาขึ้น โดยบริษัทไมโครซอฟท์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยนักพัฒนาซอฟต์แวร์พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยในงานวิจัยนี้ได้เลือกใช้ภาษา C เพื่อการสร้างไลบรารีการเชื่อมโยงแบบพลวัต (DLL) เพื่อเป็นไฟล์สำหรับเชื่อมต่อกับโปรแกรม PSIM ในการจำลองการทำงานการขับเคลื่อนมอเตอร์ต่อไป ข้อดี สามารถใช้ชุดคำสั่งภาษา C ที่พัฒนาบนแบบจำลองกับไมโครคอนโทรลเลอร์ได้เลย ซึ่งช่วยลดเวลาในการพัฒนา

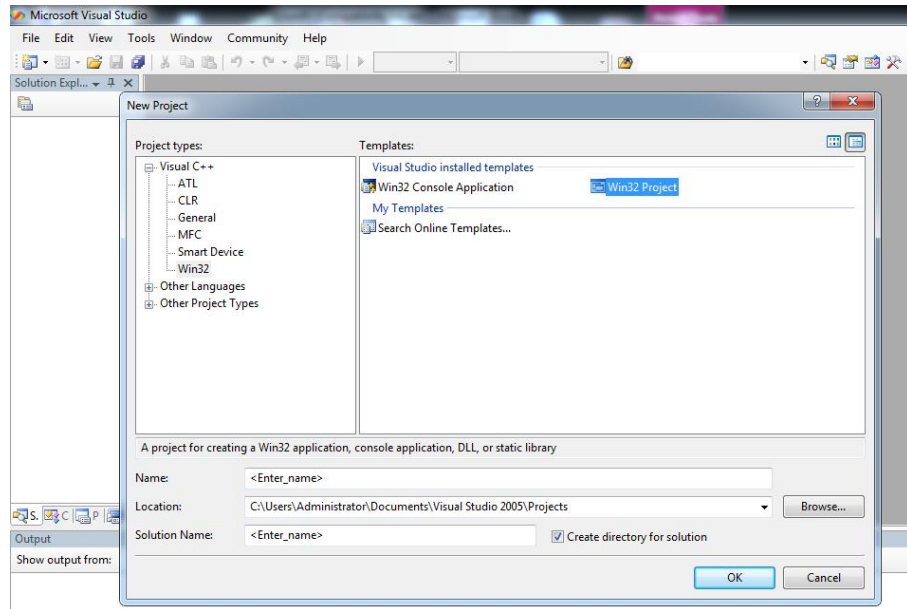
วิธีการสร้างโปรแกรมควบคุม

- 1) เปิดโปรแกรม Visual Studio 2005 เพื่อสร้างโปรเจกใหม่ ดังรูปที่ 3.2

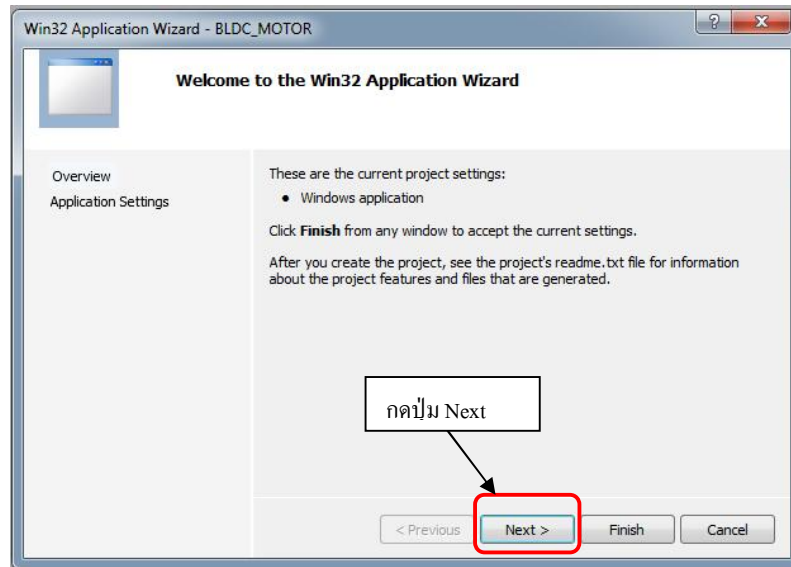
รูปที่ 3.2 วิธีการสร้างโปรเจกใหม่ในโปรแกรม Visual Studio 2005

- 2) กำหนดชนิดของโปรแกรมประเภท Win32 Project พร้อมทั้งตั้งชื่อ และกำหนดที่อยู่เก็บไฟล์โปรเจก ดังรูปที่ 3.3

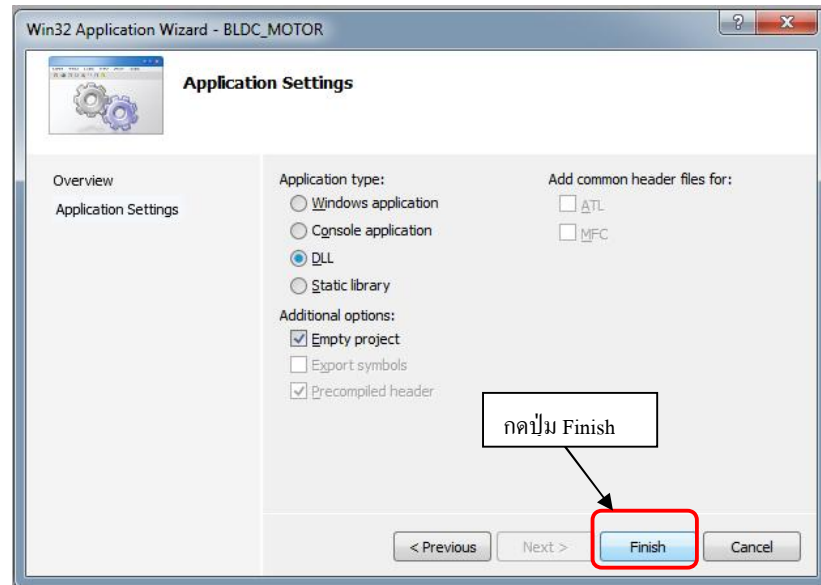

รูปที่ 3.3 การตั้งค่าโปรเจกในโปรแกรม Visual Studio 2005

- 3) ทำการกำหนดค่าโปรเจก Win32 เป็นชนิด DLL (Dynamic-link library) ดังรูปที่ 3.4-3.5

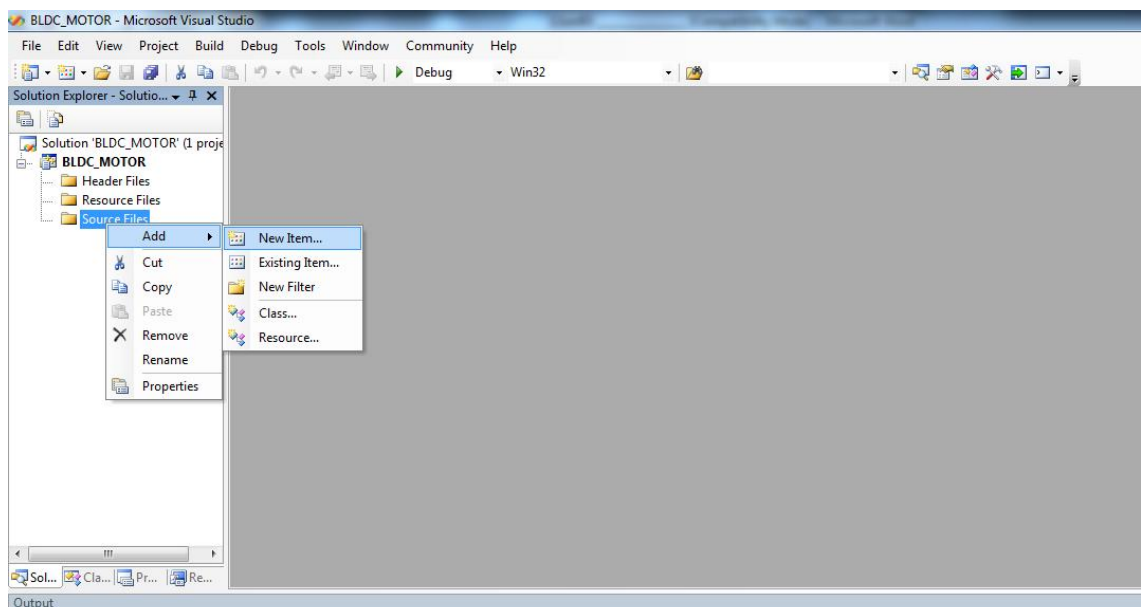

รูปที่ 3.4 การตั้งค่าโปรเจก Win32 ในโปรแกรม Visual Studio 2005

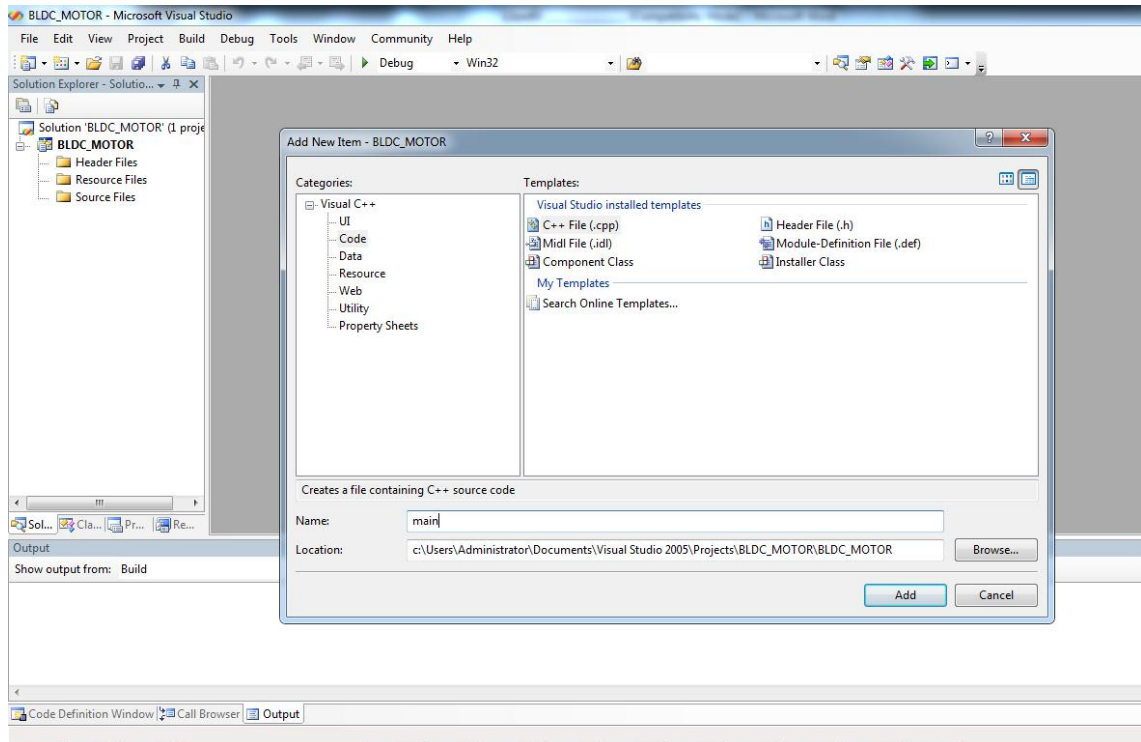

รูปที่ 3.5 การตั้งค่าโปรเจ็ค Win32 ชนิด DLL ในโปรแกรม Visual Studio 2005

- 4) ทำการเพิ่มไฟล์โดยคลิกขวาที่ Source Files จะปรากฏหน้าต่าง ดังแสดงรูปที่ 3.6 หลังจากนั้นกดปุ่ม New Item เพื่อสร้างไฟล์ main.cpp เพื่อใช้เป็นไฟล์หลักในการเขียนชุดคำสั่งภาษาซี (Source Code) ดังแสดงรูปที่ 3.7

รูปที่ 3.6 การเพิ่มไฟล์โค้ดเข้าไปในโปรแกรม

รูปที่ 3.7 การสร้างไฟล์โค้ดภาษาซี

ไฟล์ main.cpp เป็นโปรแกรมส่วนหลัก ซึ่ง Source Code ที่ใช้ต้องเขียนอยู่ภายในฟังก์ชัน simuser เพื่อเชื่อมต่อกับโปรแกรม PSIM ดังต่อแสดงรูปที่ 3.8

```
__declspec(dllexport) void simuser (double t, double delt, double *in, double
*out)
{
    // Place your code here.....begin

    // Place your code here.....end
}
```

รูปที่ 3.8 การสร้างฟังก์ชัน simuser

โดยที่ __declspec(dllexport) void simuser (double t, double delt, double *in, double *out) เป็นฟังก์ชันมาตรฐานที่กำหนดโดยโปรแกรม PSIM ไม่สามารถเปลี่ยนชื่อได้ โดยส่งผ่านค่าต่างๆผ่านตัวแปร ดังนี้

t คือ เวลาที่ผ่านไปจากโปรแกรม PSIM

delt คือ สแต็ปเวลาของโปรแกรม PSIM

in คือ อาร์เรย์ป้อนข้อมูลจากโปรแกรม PSIM

out คือ อาร์เรย์เอาต์พุตส่งกลับไปยังโปรแกรม PSIM

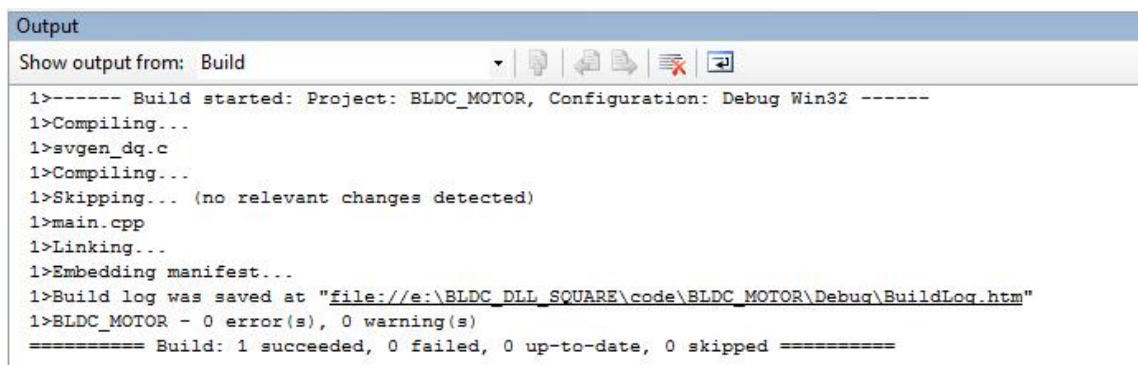
```
#include <math.h>
__declspec(dllexport) void simuser (double t, double delt,
double *in, double *out)
{
    static int Ncount = 0, flagSample=1, count= 0;
    Ncount=50e-6/delt; //คำนวณจำนวนครั้งในหนึ่งคาบ
    if (count == Ncount)
    {
        flagSample=1;
        count=0; //Reset the counter to 0.
    }

    if (flagSample == 1) {
        flagSample=0; //Reset the sampling flag
        //โปรแกรมที่ใช้สำหรับการขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงแบบไร้แปรงถ่าน
    }
}
```

รูปที่ 3.9 ตัวอย่างโปรแกรมกำหนดเวลาการเกิดอินเทอร์รัปต์

จากรูปที่ 3.9 แสดงตัวอย่างโปรแกรมที่กำหนดเวลา การชักสัญญาณ หรือการเกิดอินเทอร์รัปต์ (Interrupt) โดยในงานวิจัยนี้ ได้กำหนดความถี่อินเทอร์รัปต์ 20 kHz หรือ คาบเวลาเท่ากับ 50 μ s และ PSIM มีความละเอียดในแต่ละสแต็ป 1 μ s โดยมีตัวแปร Ncount เป็นตัวกำหนดจำนวนครั้ง ซึ่งจะได้จำนวนครั้ง 20 ครั้งที่ผ่านมาต่อการเกิดอินเทอร์รัปต์ 1 ครั้ง ซึ่งส่วนของโปรแกรมขับเคลื่อนมอเตอร์ก็จะทำงานอยู่ภายในอินเทอร์รัปต์ดังกล่าว

- 5) ทำการเขียนSource Code โปรแกรมเสร็จสมบูรณ์หลังจากนั้นทำการคอมไพล์โปรแกรมเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง โดยกดที่ F7 หรือ เลือกที่ BUILD > Build Solution
- 6) หากโปรแกรมที่เขียนถูกต้อง และไม่มีข้อผิดพลาดจะแสดงข้อความ ดังรูปที่ 3.10

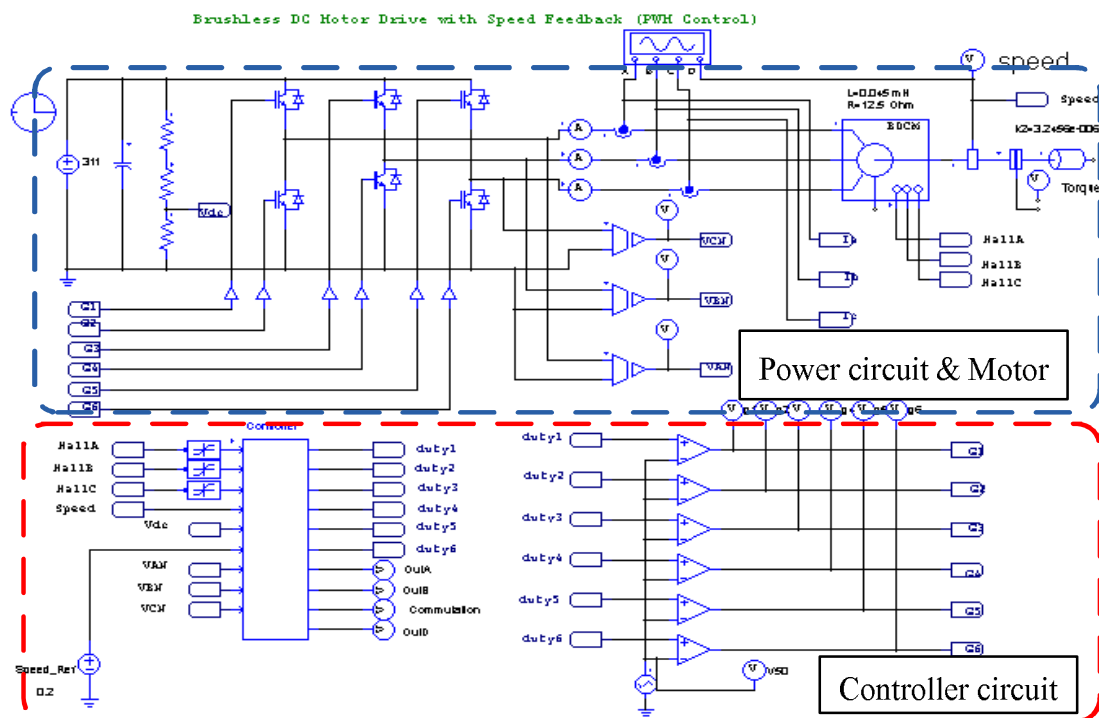
```
Output
Show output from: Build
1>----- Build started: Project: BLDC_MOTOR, Configuration: Debug Win32 -----
1>Compiling...
1>svgen_dq.c
1>Compiling...
1>Skipping... (no relevant changes detected)
1>main.cpp
1>Linking...
1>Embedding manifest...
1>Build log was saved at "file:///e:/BLDC_DLL_SQUARE/code/BLDC_MOTOR/Debug/BuildLog.htm"
1>BLDC_MOTOR - 0 error(s), 0 warning(s)
===== Build: 1 succeeded, 0 failed, 0 up-to-date, 0 skipped =====
```

รูปที่ 3.10 แสดงผลการคอมไพล์ Source Code เพื่อสร้าง DLL ในโปรแกรม Visual Studio 2005 ที่สมบูรณ์

- 7) หลังจากคอมไพล์ Source Code ที่พัฒนาสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว ก็จะได้ไฟล์ DLL สำหรับเรียกใช้งานในโปรแกรม PSIM

2. โปรแกรม PSIM Version 9.0.3

โปรแกรม PSIM คือโปรแกรมที่ใช้ในการออกแบบวงจรอิเล็กทรอนิกส์กำลัง (Power Electronics) และวงจรขับเคลื่อนมอเตอร์ (Motor Drive) ถูกพัฒนาโดยบริษัท Powersim Inc. ข้อดี มีความเร็วในการจำลอง ง่ายต่อการใช้งาน และสามารถเชื่อมต่อกับโปรแกรมและอุปกรณ์ภายนอกได้ โดยในงานวิจัยนี้ ได้ใช้โปรแกรม PSIM จำลองการทำงานวงจรขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงแบบไร้แปรงถ่านซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนวงจรควบคุม (Controller circuit) และส่วนวงจรกำลังและมอเตอร์ (Power circuit and Motor) ดังรูปที่ 3.11

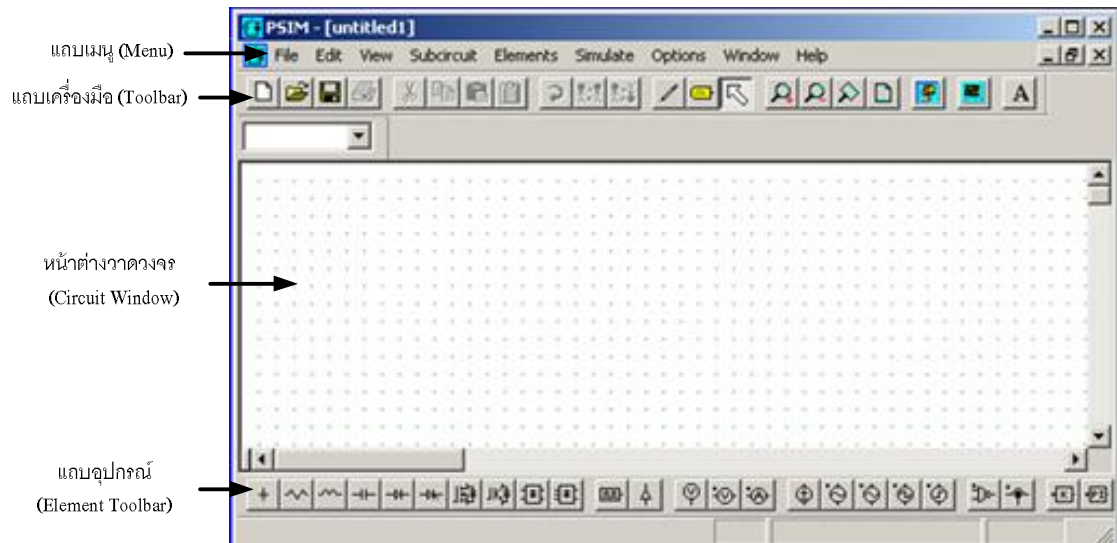

รูปที่ 3.11 วงจรจำลองการขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงแบบไร้แปรงถ่าน

วิธีการสร้างวงจร และจำลองผลในโปรแกรม PSIM (Version 9.0.3)

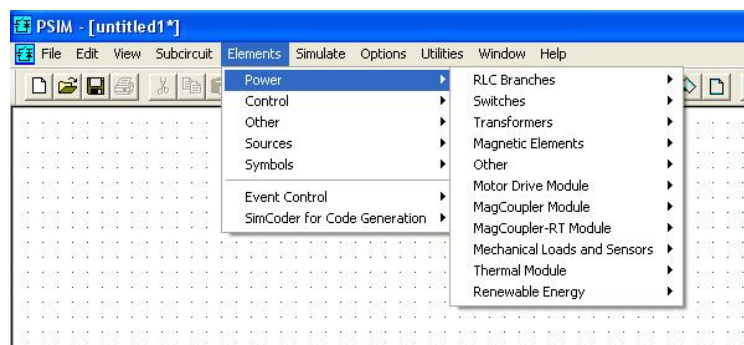
เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ จึงขอยกตัวอย่างในการสร้างวงจรจำลองการขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงไร้แปรงถ่าน ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างวงจрдังนี้

- 1) เปิดโปรแกรม PSIM ทำการสร้างหน้าวาดวงจร โดยกดที่ File แล้วก็ New จะขึ้นหน้าต่างสำหรับวาดวงจร ดังรูปที่ 3.12

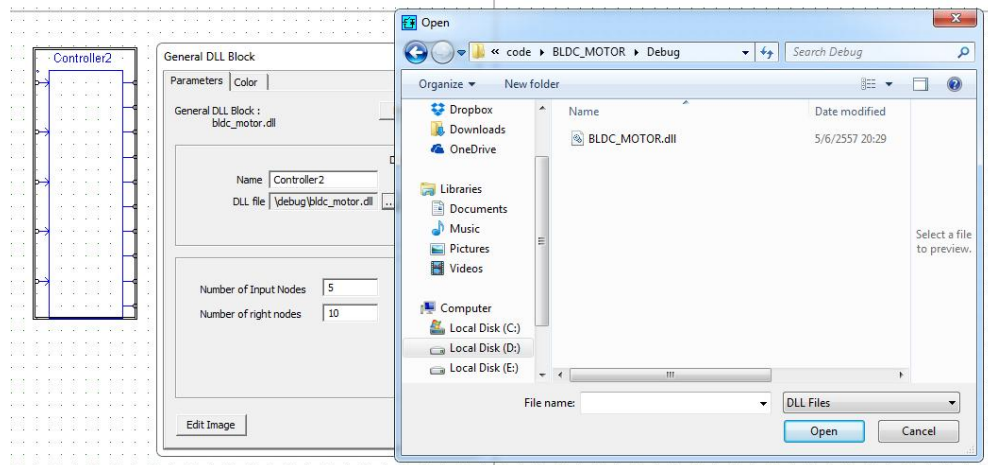
รูปที่ 3.12 หน้าต่างวาดวงจรในโปรแกรม PSIM

- 2) เลือกอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับสร้างวงจร โดยไปที่แถบเมนู แล้วเลือกไปที่ Elements ซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ไฟฟ้า ส่วนของวงจรควบคุม และแหล่งจ่าย ดังรูปที่ 3.13

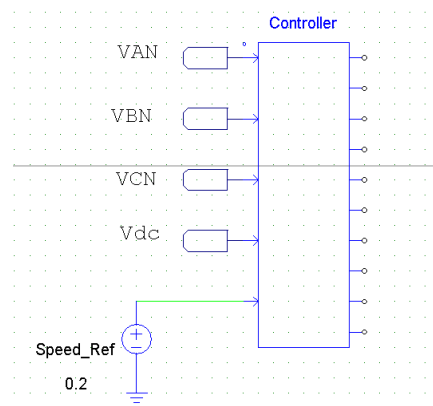
รูปที่ 3.13 การเลือกอุปกรณ์ที่ใช้สร้างวงจรในโปรแกรม PSIM

- 3) ทำการสร้างวงจรควบคุม โดยบล็อกที่ใช้จะอยู่ในส่วน Elements > Other > Functions Block > Generate DLL Block กำหนดจำนวนอินพุต และเอาต์พุต โดยการ Double Clicks ที่บล็อก ทำการกำหนดจำนวนอินพุต (Number of input nodes) และจำนวนเอาต์พุต (Number of right nodes) หลังจากนั้นเลือกไฟล์ DLL ที่พัฒนาโดย Visual studio 2005 ดังรูปที่ 3.14

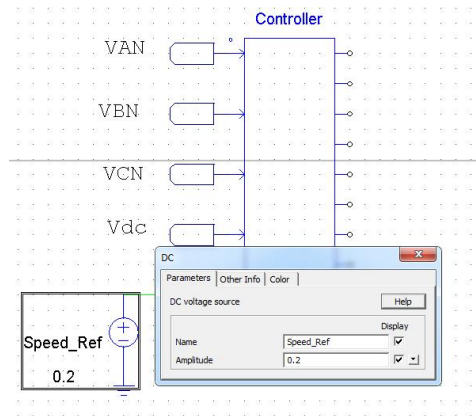

รูปที่ 3.14 การสร้างบล็อกควบคุม และการเลือก DLL file

- 4) สร้างส่วนสัญญาณอินพุตที่ติดต่อกับ Generate DLL Blocks ซึ่งรับสัญญาณอินพุตจาก ตัวตรวจจับแรงดันไฟฟ้าของมอเตอร์ทั้ง 3 เฟส Van , Vbn และ Vcn , แรงดัน DC Bus จากวงจรกำลัง และ ความเร็วรอบมอเตอร์อ้างอิง Speed Ref โดยกำหนดจากค่า DC source (Elements > Sources > Voltage> DC เพื่อเป็นค่าความเร็วรอบมอเตอร์อ้างอิงให้แกระบบหน่วยเป็น PU ดังรูปที่ 3.15 - 3.16

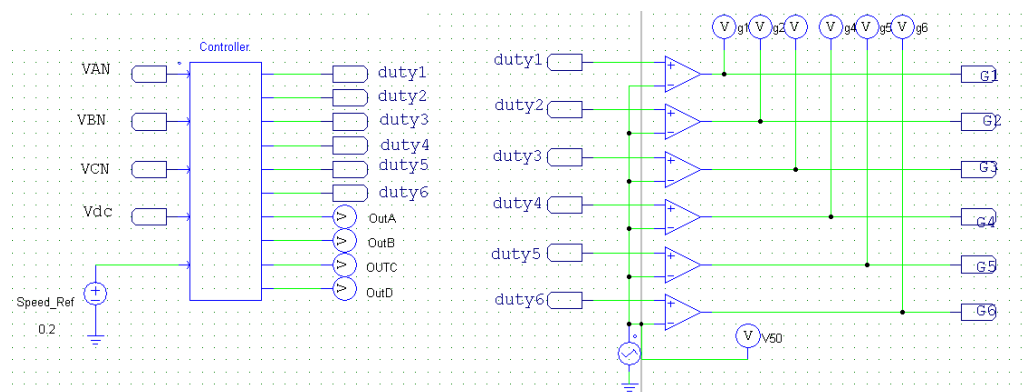

รูปที่ 3.15 ส่วนอินพุตที่ต่อกับ Generate DLL Block

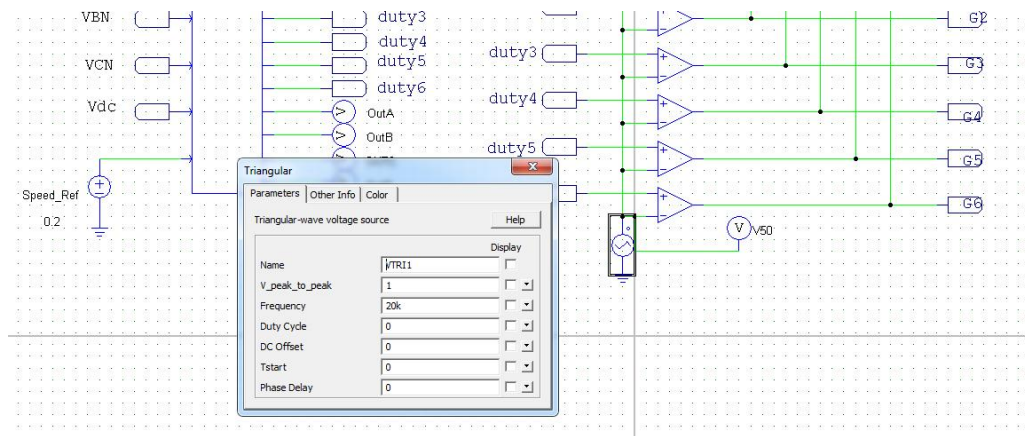
รูปที่ 3.16 การกำหนดค่าความเร็วรอบมอเตอร์อ้างอิง

- 5) สร้างอุปกรณ์เชื่อมต่อกับ Generate DLL Block ทางด้านเอาต์พุต โดยส่วนนี้เป็นส่วนที่สร้างสัญญาณพัลส์วิดมอดูเลชั่น เพื่อไปควบคุมการทำงานของสวิตช์อิเล็กทรอนิกส์กำลังในวงจรกำลัง โดยใช้ ออปแอมป์เปรียบเทียบแรงดันทั้งหมด 6 ตัว (กด Elements > Power>Other >OP.Amp.) เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบสัญญาณเอาต์พุตจาก Generate DLL Block กับความถี่สวิตช์ที่สร้างจากแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าสามเหลี่ยม (กด Elements > Source > Voltage > Triangle) จากนั้นลากเส้นต่อวงจรตามลำดับ ดังรูปที่ 3.17

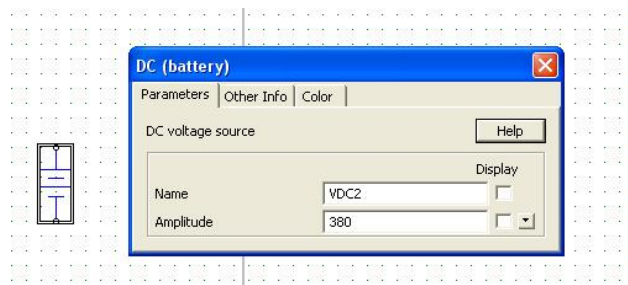
รูปที่ 3.17 ส่วนเอาต์พุตที่ต่อกับ Generate DLL Block

- 6) ใส่ค่าความถี่ของแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าสามเหลี่ยม เท่ากับ 20K ซึ่งเป็นค่าความถี่สวิตช์ ซึ่งแสดงดังรูปที่ 3.18

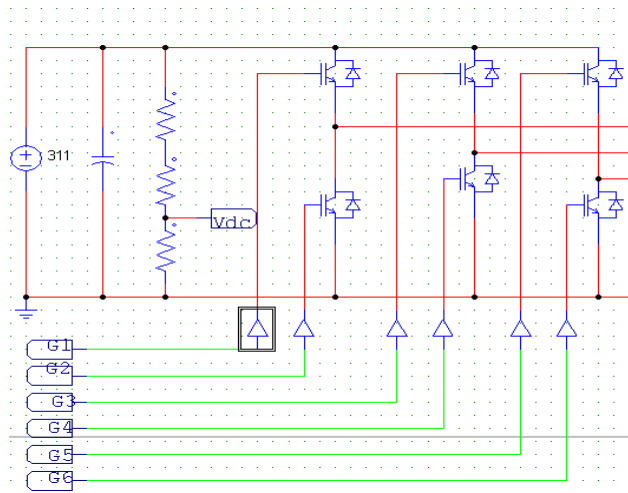
รูปที่ 3.18 การกำหนดค่าความถี่ของแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าสามเหลี่ยม

- 7) ทำการสร้างวงจรกำลัง เพื่อขับเคลื่อนมอเตอร์ โดยเพิ่มแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง (DC) ที่มีแอมพลิจูดเท่ากับ 311 V (Elements > Sources > Voltage > DC battery) แสดงดังรูปที่ 3.19

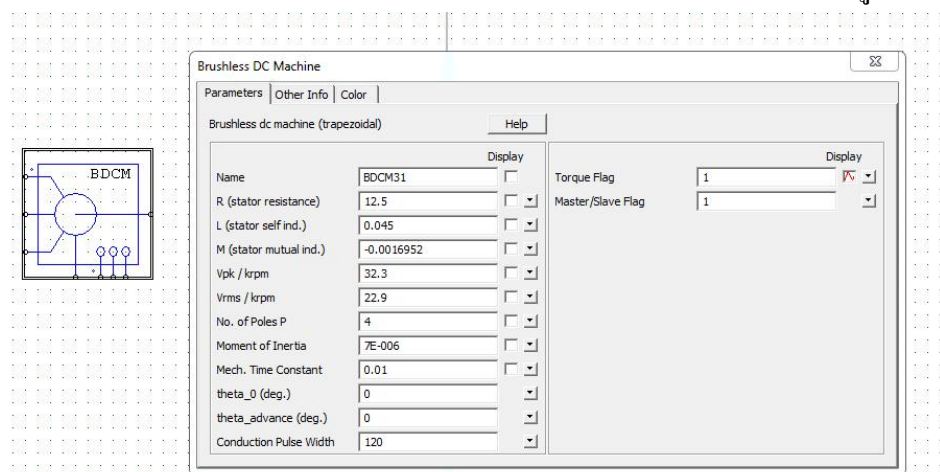
รูปที่ 3.19 กำหนดค่าแอมพลิจูดของแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง

- 8) ทำการเพิ่มอุปกรณ์ตัวเก็บประจุไฟฟ้าที่ DC bus (Elements > Power > Capacitor) IGBT สวิตช์ (Elements > Switches > IGBT) และตัวควบคุมเปิด-ปิดสวิตช์ On-Off controller (Elements > Other > Switch controllers > On-Off controller) เพื่อรับสัญญาณควบคุมการทำงาน IGBT จากวงจรควบคุม แสดงดังรูปที่ 3.20

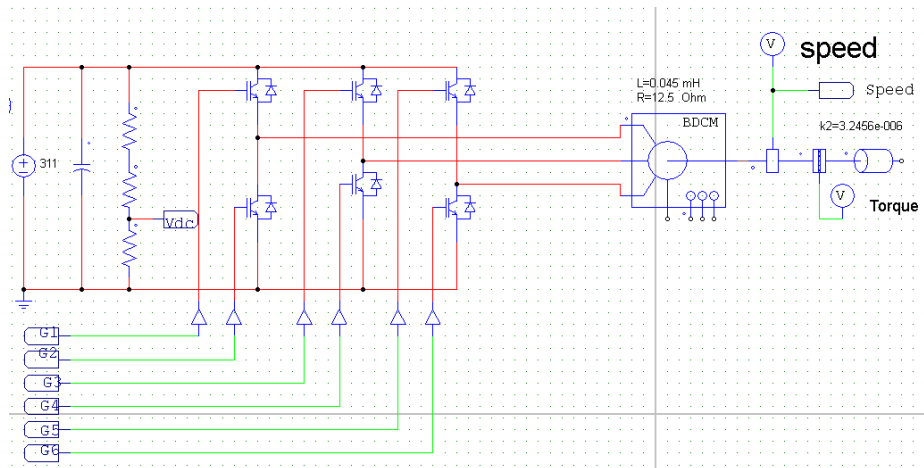
รูปที่ 3.20 วิธีการต่อวงจรอินเวอร์เตอร์ 3 เฟส

- 9) ทำการเพิ่มมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงแบบไร้แปรงถ่าน (Elements > Power > Motor Drive Module > Brushless DC Machine) หลังจากนั้นกำหนดค่าพารามิเตอร์มอเตอร์ที่ใช้ในการจำลอง เช่น ค่าความต้านทานขดลวดสเตเตอร์, ค่าความเหนี่ยวนำในขดลวดสเตเตอร์, ค่าสัมประสิทธิ์แรงเคลื่อนไฟฟ้าต้านกลับ และ จำนวนโพล เป็นต้น แสดงดังรูปที่ 3.21

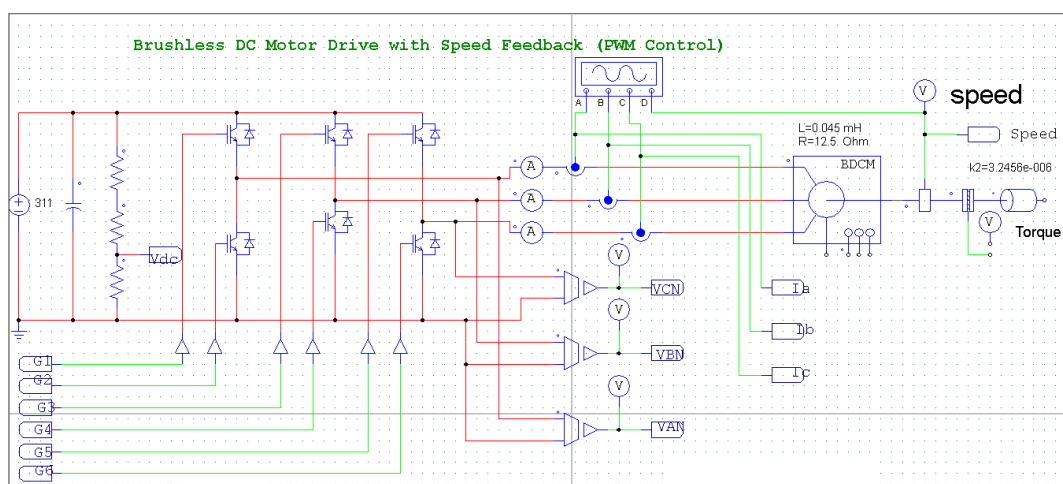
รูปที่ 3.21 กำหนดค่าพารามิเตอร์ของมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงแบบไร้แปรงถ่าน

- 10) ใส่อุปกรณ์โหลดทางกล (Elements > Power > Mechanical Loads and Sensors > Mechanical Loads (general)) ตัวตรวจจับความเร็วรอบมอเตอร์ (Elements > Power > Mechanical Loads and Sensors > Speed Sensor) และตัวตรวจจับแรงบิดมอเตอร์ (Elements > Power > Mechanical Loads and Sensors > Torque Sensor) เชื่อมต่อเข้ากับวงจรอินเวอร์เตอร์ 3 เฟส กับมอเตอร์ ดังแสดงรูปที่ 3.22

รูปที่ 3.22 การต่ออุปกรณ์โวลต์ทางกลและมอเตอร์เข้ากับระบบขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงแบบไร้แปรงถ่าน

- 11) ใส่อุปกรณ์ ตัวตรวจจับแรงดันไฟฟ้า (Elements > Other > Sensor > Voltage Sensor) เพื่อวัดแรงดันไฟฟ้ามอเตอร์ทั้ง 3 เฟสและเป็นสัญญาณอินพุตให้กับวงจรควบคุม โดยกำหนดค่า Gain เท่ากับ $1/311$ เพื่อแปลงขนาดแรงดันไฟฟ้าให้เป็นหน่วย PU (Per Unit) ก่อนส่งให้วงจรควบคุม
- 12) ใส่อุปกรณ์ตัวตรวจจับกระแสไฟฟ้า (Elements > Other > Sensor > Current Sensor) เพื่อวิเคราะห์กระแสไฟฟ้าของมอเตอร์ แสดงดังรูปที่ 3.23

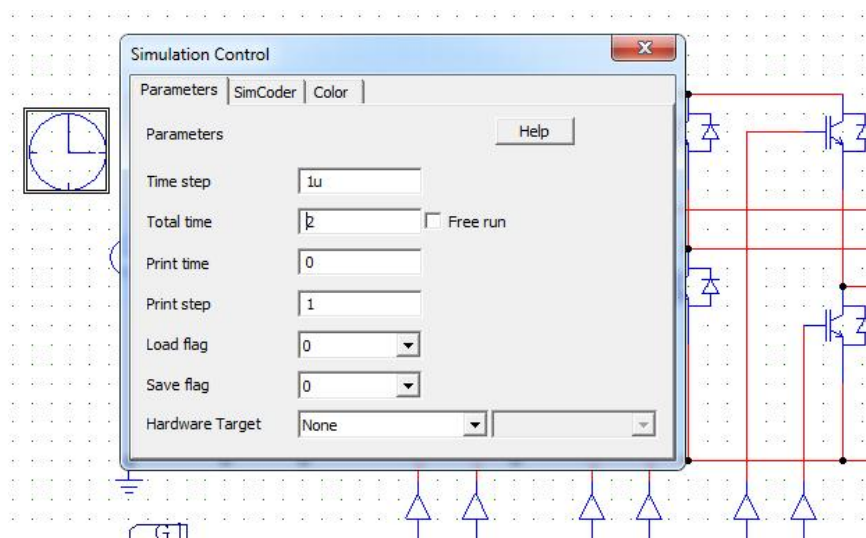
รูปที่ 3.23 การต่ออุปกรณ์ตัวตรวจจับแรงดันไฟฟ้า และตัวตรวจจับกระแสไฟฟ้า เข้ากับระบบขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงแบบไร้แปรงถ่าน

- 13) การตั้งค่าการจำลองผลของวงจร Simulation control (Simulate > Simulation Control) หลังจากนั้นกำหนดค่า Time step โดยวิธีการกำหนดค่า Time Step พิจารณาจาก ความถี่สูงสุดของวงจร สำหรับแบบจำลองนี้คือ ความถี่สวิดซิ่ง 20 kHz และเพิ่มความละเอียดขั้นต่ำ 10 เท่าของความถี่สูงสุด

$$\text{Time step} \leq \frac{1}{10} \times \frac{1}{20 \times 10^3} \quad (3.1)$$

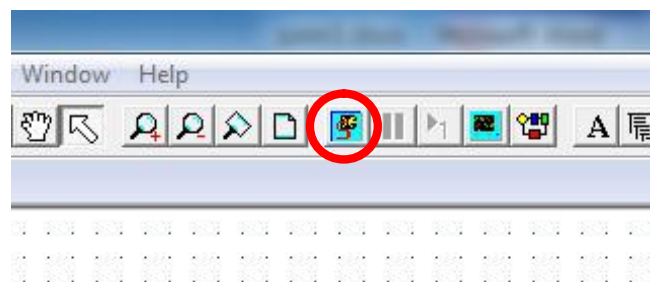
$$\text{Time step} \leq 5 \mu\text{s}$$

สำหรับในงานวิจัยนี้ได้กำหนดค่า 1 μs ให้แก่ Simulation Control แสดงดังรูปที่ 3.24

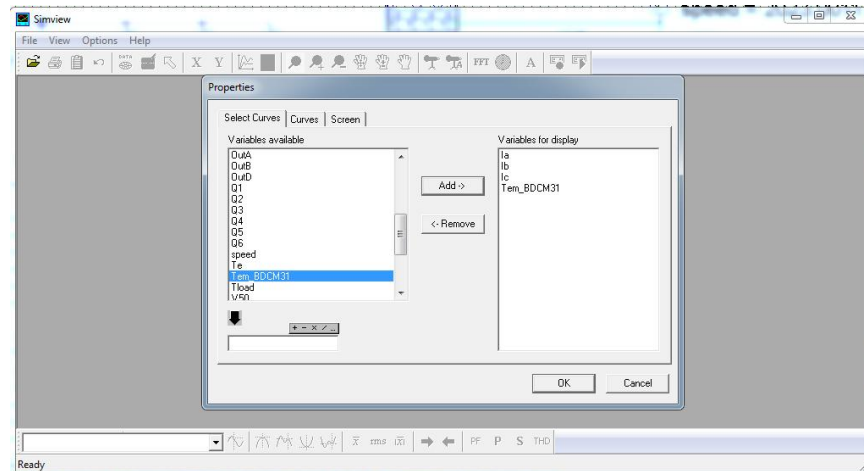
รูปที่ 3.24 การตั้งค่าการจำลองผลของวงจร

- 14) ทำการจำลองการทำงาน โดยกดที่ปุ่ม Run Simulation บนแถบเครื่องมือ ดังแสดงในรูปที่ 3.25

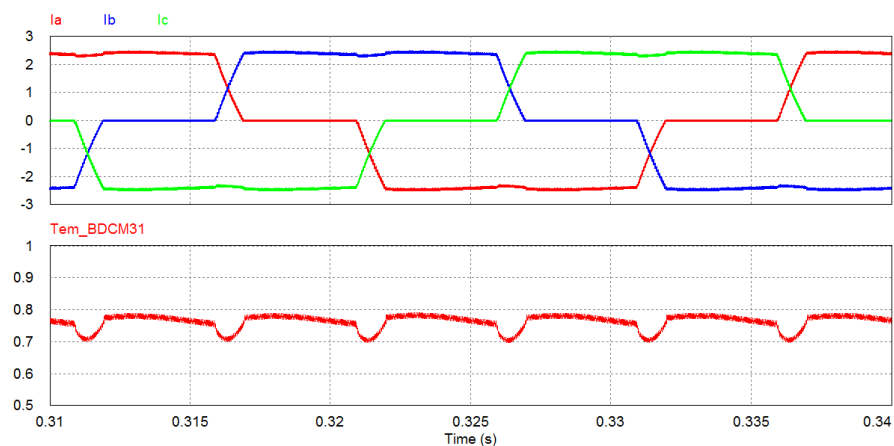

รูปที่ 3.25 สัญลักษณ์ปุ่ม Run Simulation

- 15) หลังจากการจำลองผลจากโปรแกรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะขึ้นหน้าต่างให้เลือกแสดงกราฟสัญญาณต่างๆตามจุดที่ติดตั้งในวงจร โดยทำการเลือกตัวแปรที่ต้องการให้แสดงผลกราฟมาในช่องทางฝั่งขวา ด้วยการกดปุ่ม Add -> และลบตัวแปรที่ไม่ต้องการโดยการกด <- Remove ในที่นี้แสดงตัวอย่างการดูสัญญาณกระแสไฟฟ้ามอเตอร์ (I_a , I_b , I_c) และ แรงบิดมอเตอร์ ดังรูปที่ 3.26 – 3.27

รูปที่ 3.26 หน้าต่าง Simview สำหรับดูกราฟสัญญาณ

รูปที่ 3.27 กราฟสัญญาณกระแสไฟฟ้ามอเตอร์ (I_a , I_b , I_c) และ แรงบิดมอเตอร์

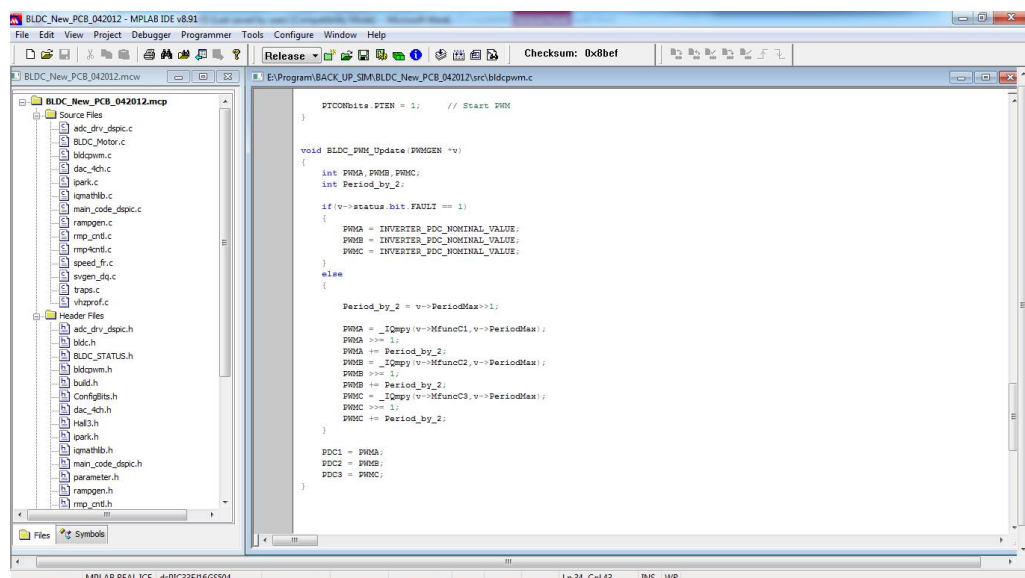
3.1.2 ซอฟต์แวร์สำหรับพัฒนานไมโครคอนโทรลเลอร์

1. โปรแกรม MPLAB Version 8.91

MPLAB เป็นโปรแกรมประเภท (Integrated development environment: IDE) ซึ่งพัฒนามาจากบริษัท Microchip ผู้ผลิตไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์ dsPIC33FJ16GS504 นั้นเอง โดยภาพรวมของโปรแกรม MPLAB Version 8.91 แสดงดังรูปที่ 3.28 ภายในโปรแกรมมีองค์ประกอบหรือตัวช่วยต่างๆ ที่จะคอยช่วยเหลือ นักพัฒนาโปรแกรม เพื่อเสริมให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ ทำให้การพัฒนางานต่างๆ มีความรวดเร็วมากขึ้น ซึ่งส่วนประกอบของโปรแกรมหาดังต่อไปนี้

- 1) Editor ทำหน้าที่ช่วยในการเขียนคำสั่งซอร์สโค้ด ที่เป็นภาษาซี
- 2) Compiler / Assembler ทำหน้าที่แปลซอร์สโค้ดให้อยู่ในรูปแบบ Hex ไฟล์ก่อนส่งไปโปรแกรมลงไมโครคอนโทรลเลอร์
- 3) Simulator ทำหน้าที่จำลองการทำงานของโปรแกรมก่อนที่จะโปรแกรมลงไมโครคอนโทรลเลอร์
- 4) Emulator (ต้องมีฮาร์ดแวร์เพิ่มต่อพ่วงภายนอก) ไว้จำลองการทำงานโดยการต่อเข้ากับฮาร์ดแวร์จริง โดยในงานวิจัยนี้ได้ใช้อุปกรณ์ REAL ICE เชื่อมต่อโปรแกรมกับฮาร์ดแวร์
- 5) Programmer (ต้องต่อพ่วงเข้ากับฮาร์ดแวร์ภายนอก) เพื่อนำเอาไฟล์ Hex โปรแกรมลงตัวไมโครคอนโทรลเลอร์ ซึ่งรายละเอียดการใช้งานโปรแกรมสามารถดูได้ที่

www.microchip.com

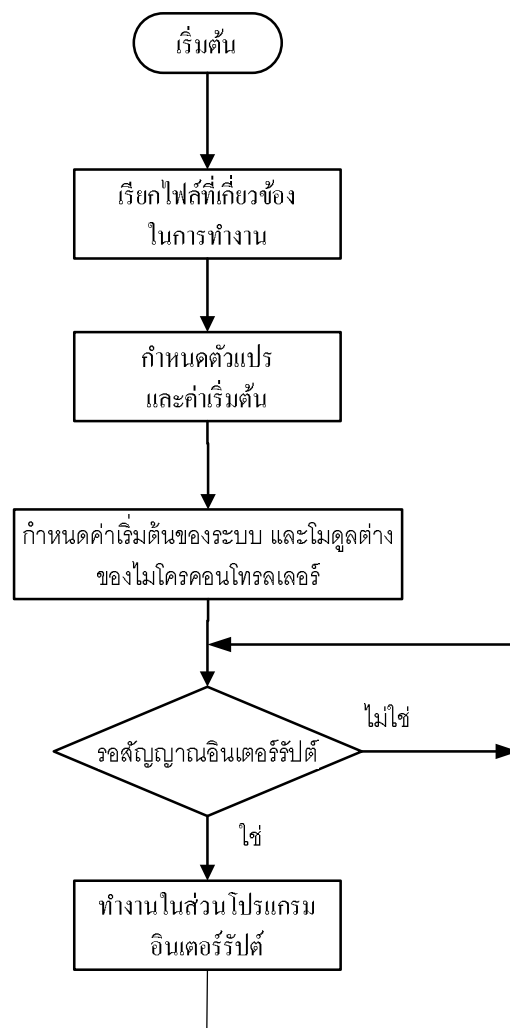
รูปที่ 3.28 ภาพรวมของโปรแกรม MPLAB Version 8.91

3.1.3 ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมการขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงไร้ แปรงถ่านแบบไร้ตัวตรวจจับตำแหน่งพร้อมทั้งลดการกระเพื่อมแรงบิดมอเตอร์

โปรแกรมการทำงานการขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงไร้แปรงถ่านแบบไร้ตัวตรวจจับตำแหน่งพร้อมทั้งลดการกระเพื่อมแรงบิดมอเตอร์ที่นำเสนอถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1 โปรแกรมหลัก (Main Program)

ในส่วนของโปรแกรมหลักมีหน้าที่กำหนดค่าเริ่มต้นของระบบ เช่น ความถี่ในการทำงานของตัวไมโครคอนโทรลเลอร์ การทำงานของพอร์ต การทำงานฟังก์ชันพัลส์วิดมอดูเลชันและกำหนดฐานเวลาการเกิดอินเตอร์รัปต์ เป็นต้น หลังจากนั้นทำการตรวจสอบว่า มีสัญญาณอินเตอร์รัปต์จากโมดูลไทเมอร์หรือไม่ ถ้ามีก็จะกระโดดไปทำงานยังโปรแกรมในส่วนอินเตอร์รัปต์ทันทีดังรูปที่ 3.29

รูปที่ 3.29 การทำงานของโปรแกรมหลัก

การทำงานช่วง Open Loop มีขั้นตอนดังนี้

- เริ่มต้นอ่านค่าแรงดันไฟฟ้า V_a , V_b , V_c และ V_{dc} และความเร็วรอบมอเตอร์อ้างอิง Speed Ref โดยผ่านโมดูลแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นดิจิทัล
- หลังจากนั้นส่งค่าแรงดันไฟฟ้าให้ ฟังก์ชัน COMTN_TRIG เพื่อหาจุดผ่านศูนย์กลางของแรงเคลื่อนไฟฟ้าด้านกลับ หลังจากนั้นทำการหน่วงเวลา 30 องศาไฟฟ้า เพื่อหาจุดคอมมิวเตชัน และ คำนวณเวลาจุดผ่านศูนย์กลางของแรงเคลื่อนไฟฟ้าด้านกลับแล้วส่งให้ฟังก์ชัน SPEED_PRD คำนวณหาความเร็วรอบมอเตอร์ ในช่วงนี้จุดคอมมิวเตชันที่ได้ยังไม่ถูกนำไปใช้ในการขับเคลื่อนมอเตอร์ เนื่องจากในช่วงที่มอเตอร์ไฟฟ้าหยุดนิ่งหรือหมุนที่ความเร็วรอบต่ำ แรงเคลื่อนไฟฟ้าด้านกลับมีค่าน้อยเกินไป อาจทำให้ไม่ถูกต้อง ดังนั้นจึงทำการสร้างตำแหน่งคอมมิวเตชันขึ้นมา โดยไม่สนใจตำแหน่งจริงของโรเตอร์
- เรียกฟังก์ชัน RMP3CNTRL เพื่อกำหนดเวลาการคอมมิวเตชัน (Tout) ซึ่งค่านี้ขึ้นอยู่กับค่าความเร็วรอบอ้างอิงมอเตอร์ที่กำหนดในช่วง Open Loop
- หลังจากนั้นส่งค่าดังกล่าวไปที่ ฟังก์ชัน Impulse เพื่อสร้างสัญญาณอิมพัลส์ซึ่งมีคาบเวลาเท่ากับ Tout
- ฟังก์ชัน MOD6CNT รับสัญญาณอิมพัลส์เพื่อกำหนดเป็น State S1 ถึง S6 แล้วส่งให้ฟังก์ชัน PWM_GEN
- หลังจากนั้น กำหนดค่าดีวตี้ไซเคิลสูงสุด (Duty Open loop) แล้วส่งให้ ฟังก์ชัน RMP2CMTL ทำการเพิ่มค่าดีวตี้ไซเคิลเพื่อเร่งให้มอเตอร์หมุนด้วยความเร็วสูงขึ้น หลังจากนั้นส่งค่าดีวตี้ไซเคิลให้ฟังก์ชัน PWM_GEN
- เรียกฟังก์ชัน PWM_GEN เพื่อสร้างสัญญาณควบคุมสวิทช์อิเล็กทรอนิกส์ ตามค่าดีวตี้ไซเคิล (Duty Func) และ ตำแหน่งโรเตอร์ (CmtnPointer)
- เรียกฟังก์ชัน Motor Control ทำการตรวจสอบว่าความเร็วรอบมอเตอร์ที่วัดได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับความเร็วรอบอ้างอิงสูงสุดช่วง Open Loop Speed Control หรือไม่ ถ้าไม่ทำการปรับค่า Duty Open loop เพิ่มขึ้น ถ้าใช่ฟังก์ชัน Motor Control กำหนดให้มอเตอร์เปลี่ยนการทำงาน (Motor Mode) อยู่ในช่วง Sensorless

การทำงานช่วง Sensorless มีขั้นตอนดังนี้

- เริ่มต้นอ่านค่าแรงดันไฟฟ้า V_a , V_b , V_c และ V_{dc} และความเร็วรอบมอเตอร์อ้างอิง Speed Ref โดยผ่านโมดูลแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นดิจิทัล
- หลังจากนั้นส่งค่าแรงดันไฟฟ้าให้ ฟังก์ชัน COMTN_TRIG เพื่อหาจุดผ่านศูนย์กลางของแรงเคลื่อนไฟฟ้าด้านกลับ จุดคอมมิวเตชัน และ คาบเวลา แล้วส่งให้ฟังก์ชัน SPEED_PRD คำนวณหาความเร็วรอบมอเตอร์เหมือนกับช่วง Open Loop

- นำค่า Speed Ref ป้อนเข้า ฟังก์ชัน RMPCNTL เพื่อเพิ่มค่าความเร็วรอบมอเตอร์อ้างอิง (ω_r^*) ตามความชันที่กำหนด
- หลังจากนั้นส่งค่าความเร็วรอบอ้างอิง (ω_r^*) และความเร็วป้อนกลับ (ω_r) ส่งให้ฟังก์ชัน PI เพื่อทำการคำนวณหาค่าดีวีไอซ์เคิลที่เหมาะสมออกมา
- นำค่าดีวีไอซ์เคิล และ จุดคอมมิวเตชัน ส่งให้ฟังก์ชัน PWM_GEN เพื่อสร้างสัญญาณควบคุมสวิตช์อิเล็กทรอนิกส์ ในการขับเคลื่อนมอเตอร์

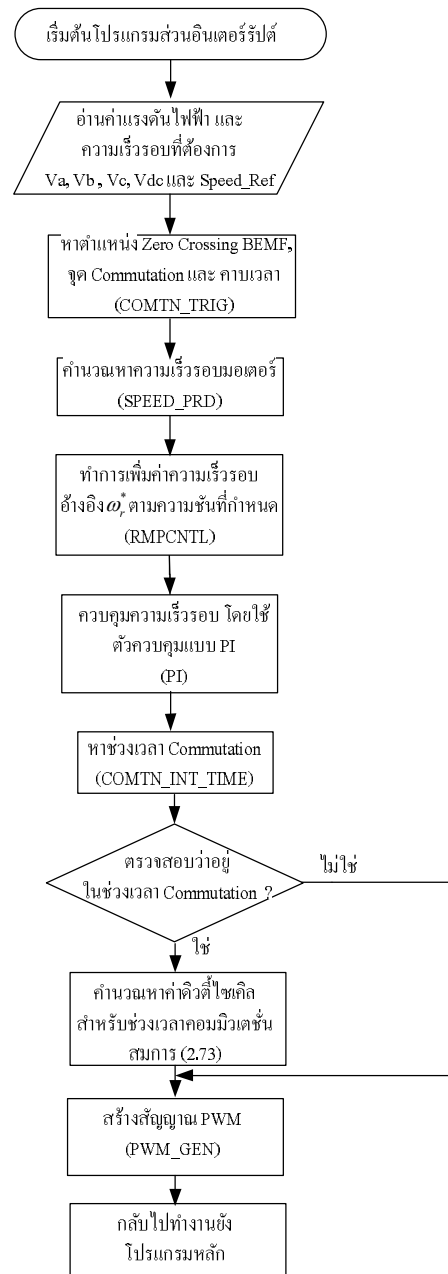
เนื่องจากในงานวิจัยนี้ได้เสนอ วิธีการลดการกระเพื่อมแรงบิดในการขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้า กระแสตรงไร้แปรงถ่าน 2 วิธี คือ การขับเคลื่อนมอเตอร์ด้วยกระแสไฟฟ้าแบบควาซี-สแควร์(Quasi-Square) ที่มีการชดเชยช่วงเวลาคอมมิวเตชัน และ การขับเคลื่อนมอเตอร์ด้วยกระแสไฟฟ้าแบบควาซี-ไซน์ (Quasi-Sine) ดังนั้นโปรแกรมในช่วง Sensorless จึงมี 2 แบบดังนี้

โปรแกรมขับเคลื่อนมอเตอร์ด้วยกระแสไฟฟ้าแบบควาซี-สแควร์(Quasi-Square)ที่มีการชดเชยช่วงเวลาคอมมิวเตชัน

ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมนี้อีก ฟังก์ชัน COMTN_INT_TIME ซึ่งฟังก์ชันนี้รับแรงดันไฟฟ้ามาเพื่อหาช่วงเวลาคอมมิวเตชัน หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดค่าดีวีไอซ์เคิล โดยค่าดีวีไอซ์เคิลในระบบควบคุมมีอยู่ 2 ค่า คือ ดีวีไอซ์เคิล D ที่ได้จากฟังก์ชัน PI และดีวีไอซ์เคิล D_{cmp} สำหรับช่วงเวลาคอมมิวเตชัน เพื่อควบคุมแรงดันไฟฟ้าในเฟสที่ไม่ได้ทำคอมมิวเตชันให้มีขนาดแรงดันไฟฟ้าคงที่ ไม่เกิดการกระเพื่อมของขนาดกระแสไฟฟ้า แผงผังลำดับการทำงานของโปรแกรมนี้นี้แสดงดังรูปที่ 3.31 รายละเอียดการทำงานของแต่ละขั้นตอนเรียงลำดับดังต่อไปนี้

- เริ่มต้นอ่านค่าแรงดันไฟฟ้า V_a , V_b , V_c และ V_{dc} และความเร็วรอบมอเตอร์อ้างอิง Speed Ref โดยผ่านโมดูลแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นดิจิทัล
- หลังจากนั้นส่งค่าแรงดันไฟฟ้าให้ ฟังก์ชัน COMTN_TRIG เพื่อหาจุดผ่านศูนย์กลางของแรงเคลื่อนไฟฟ้าด้านกลับ จุดคอมมิวเตชัน และ คาบเวลา แล้วส่งให้ฟังก์ชัน SPEED_PRD คำนวณหาความเร็วรอบมอเตอร์
- นำค่า Speed Ref ป้อนเข้า ฟังก์ชัน RMPCNTL เพื่อเพิ่มค่าความเร็วรอบมอเตอร์อ้างอิง (ω_r^*) ตามความชันที่กำหนด
- หลังจากนั้นส่งค่าความเร็วรอบอ้างอิง (ω_r^*) และความเร็วป้อนกลับ (ω_r) ส่งให้ ฟังก์ชัน PI เพื่อทำการคำนวณหาค่าดีวีไอซ์เคิล D ที่เหมาะสมออกมา
- เรียกฟังก์ชัน COMTN_INT_TIME เพื่อหาช่วงเวลาคอมมิวเตชัน (CMP)

- ตรวจสอบว่าอยู่ในช่วงเวลาคอมมิวเตชันหรือไม่ ถ้าใช่ คำนวณหาค่าดีวีไอเซลล์ D_{cmp} แล้วส่งให้ฟังก์ชัน PWM_GEN
- นำค่าดีวีไอเซลล์ และ จุดคอมมิวเตชัน ส่งให้ฟังก์ชัน PWM_GEN เพื่อสร้างสัญญาณควบคุมสวิตช์อิเล็กทรอนิกส์ ตามรูปแบบสัญญาณพัลส์วิมอดูเลชันที่นำเสนอ หลังจากนั้นกลับไปโปรแกรมหลักเพื่อรอสัญญาณอินเตอร์รัปต์ครั้งต่อไป

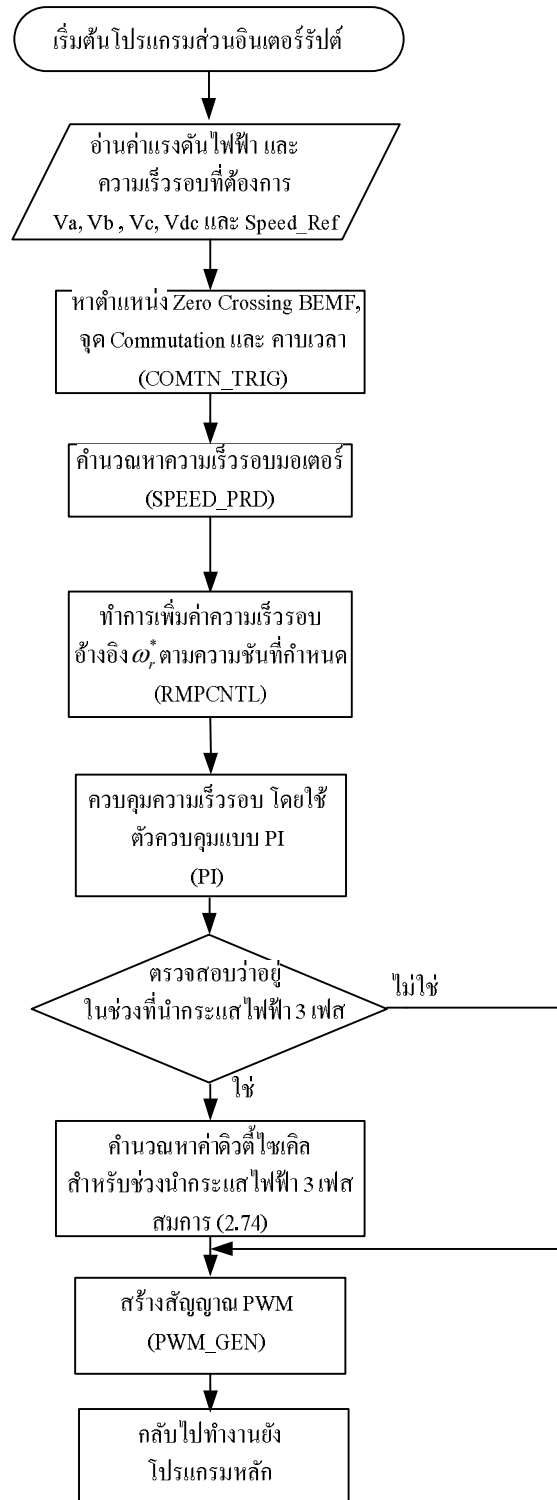

รูปที่ 3.31 แผนผังการทำงานส่วนของโปรแกรมขับเคลื่อนมอเตอร์ด้วยกระแสไฟฟ้าแบบควาชิ-สแkre่ที่มีการชดเชยช่วงเวลาคอมมิวเตชัน

โปรแกรมสำหรับการขับเคลื่อนมอเตอร์ด้วยกระแสไฟฟ้าแบบควาซี-ไซน์ (Quasi-Sine)

ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมนี้นี้ ฟังก์ชัน COMTN_TRIG มีการเปลี่ยนแปลงโดยกำหนดจุดผ่านศูนย์ของแรงเคลื่อนไฟฟ้าด้านกลับ เป็นจุดคอมมิวเตชัน หลังจากนั้นทำการหน่วงเวลา 30 องศาไฟฟ้า เพื่อหาจุดคอมมิวเตชันอีกครั้ง ซึ่งทำให้ ช่วงคอมมิวเตชันมีทั้งหมด 12 ช่วง คือ S1 ถึง S12 แต่ละช่วงห่างกัน 30 องศาไฟฟ้า อีกทั้งค่าดีวีไอเซลล์ในระบบควบคุมมีอยู่ 2 ค่า คือ ดีวีไอเซลล์ D ที่ได้จากฟังก์ชัน PI ใช้ในช่วงที่นำกระแสไฟฟ้า 2 เฟส และดีวีไอเซลล์ D_{reduce} ใช้ในช่วงที่นำกระแสไฟฟ้า 3 เฟส เพื่อให้แรงดันไฟฟ้าแต่ละเฟสมีลักษณะใกล้เคียงกับรูปคลื่นไซน์ ซึ่งทำให้ได้กระแสไฟฟ้ามีลักษณะแบบควาซี-ไซน์ แผลงผังลำดับการทำงานของโปรแกรมนี้นี้แสดงดังรูปที่ 3.32 รายละเอียดการทำงานของแต่ละขั้นตอนเรียงลำดับดังต่อไปนี้

- เริ่มต้นอ่านค่าแรงดันไฟฟ้า V_a , V_b , V_c และ V_{dc} และความเร็วรอบมอเตอร์อ้างอิง Speed Ref โดยผ่านโมดูลแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นดิจิทัล
- หลังจากนั้นส่งค่าแรงดันไฟฟ้าให้ ฟังก์ชัน COMTN_TRIG เพื่อหาจุดผ่านศูนย์ของแรงเคลื่อนไฟฟ้าด้านกลับ จุดคอมมิวเตชัน และ คาบเวลา แล้วส่งให้ฟังก์ชัน SPEED_PRD คำนวณหาความเร็วรอบมอเตอร์
- นำค่า Speed Ref ป้อนเข้า ฟังก์ชัน RMPCNTL เพื่อเพิ่มค่าความเร็วรอบมอเตอร์อ้างอิง (ω_r^*) ตามความชันที่กำหนด
- หลังจากนั้นส่งค่าความเร็วรอบอ้างอิง (ω_r^*) และความเร็วป้อนกลับ (ω_r) ให้ ฟังก์ชัน PI เพื่อทำการคำนวณหาดีวีไอเซลล์ D ที่เหมาะสมออกมา
- ตรวจสอบว่าอยู่ในช่วงที่นำกระแสไฟฟ้า 3 เฟส หรือไม่ ถ้าใช่ คำนวณหาดีวีไอเซลล์ D_{reduce} แล้วส่งให้ ฟังก์ชัน PWM_GEN
- นำค่าดีวีไอเซลล์ และ จุดคอมมิวเตชัน ส่งให้ฟังก์ชัน PWM_GEN เพื่อสร้างสัญญาณควบคุมสวิตช์อิเล็กทรอนิกส์ ตามรูปแบบสัญญาณพัลส์วามอดูเลชั่นที่นำเสนอ หลังจากนั้นกลับไปโปรแกรมหลักเพื่อรอสัญญาณอินเตอร์รัปต์ครั้งต่อไป

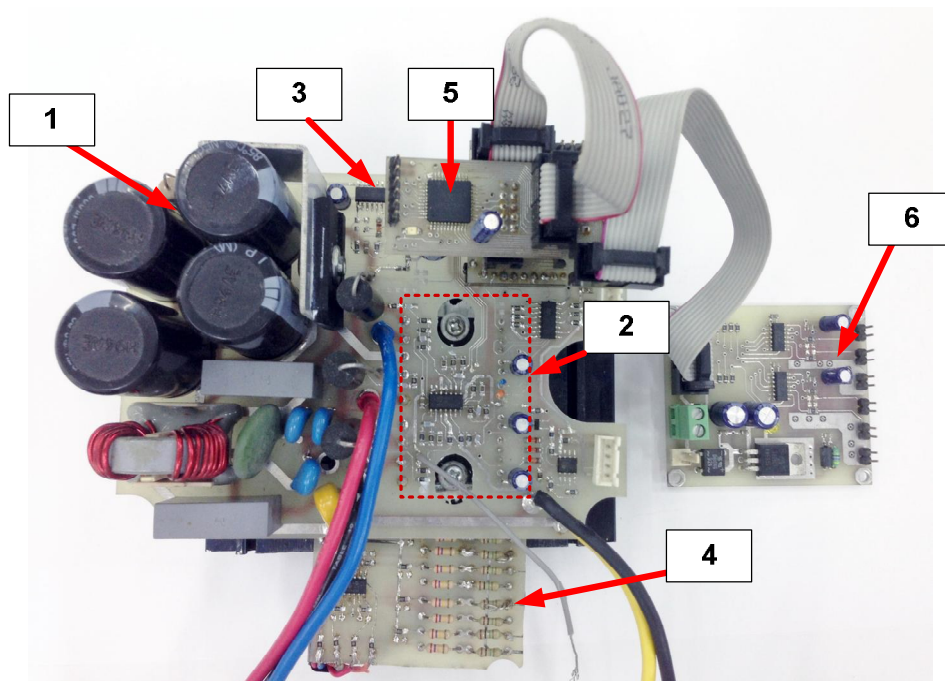

รูปที่ 3.32 แผนผังการทำงานส่วนของโปรแกรมขับเคลื่อนมอเตอร์ด้วยกระแสไฟฟ้าแบบควาซี-ไซน์

3.2 โครงสร้างฮาร์ดแวร์ที่น่าเสนอ

โครงสร้างทางฮาร์ดแวร์ชุดขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงไร้แปรงถ่านแบบไร้ตัวตรวจจับตำแหน่งพร้อมทั้งลดการกระเพื่อมแรงบิดมอเตอร์ที่น่าเสนอ แสดงดังรูปที่ 3.33 ภายในบอร์ดประกอบวงจรดังต่อไปนี้

หมายเลข 1	วงจรเรียงกระแส (Rectifier)
หมายเลข 2	วงจรอินเวอร์เตอร์ (Inverter)
หมายเลข 3	วงจรไฟเลี้ยง (Power Supply)
หมายเลข 4	วงจรปรับระดับสัญญาณของแรงดันไฟฟ้า
หมายเลข 5	ตัวไมโครคอนโทรลเลอร์
หมายเลข 6	วงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นแอนะล็อก (Digital-to-Analog converter)

รูปที่ 3.33 ชุดบอร์ดวงจรอินเวอร์เตอร์ขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสตรงไร้แปรงถ่านแบบไร้ตัวตรวจจับตำแหน่งโรเตอร์

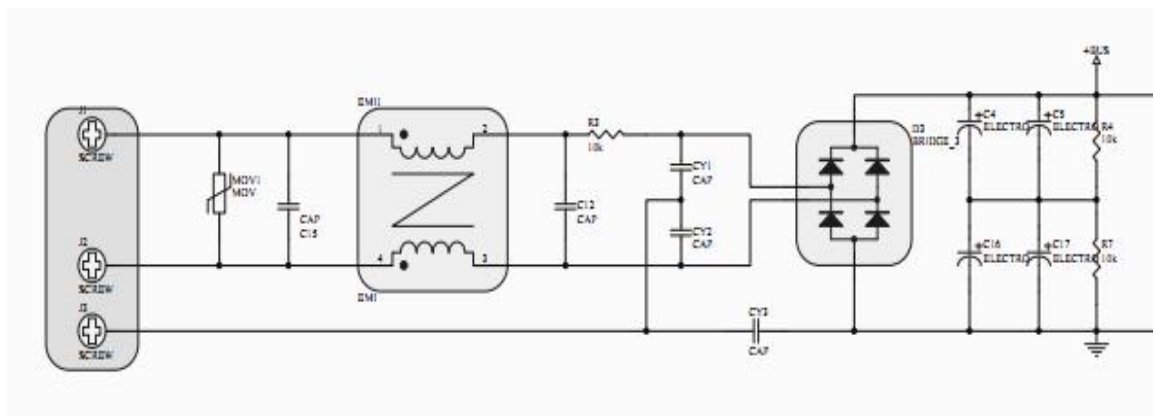
3.2.1 วงจรเรียงกระแส

ในส่วนวงจรเรียงกระแสที่ใช้ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วยกัน 2 ส่วนคือ

- 1) ส่วนวงจรป้องกันสัญญาณรบกวนแม่เหล็กไฟฟ้า(Electromagnetic Interference; EMI) โดยในส่วนนี้ประกอบด้วย ตัวอุปกรณ์ป้องกันแรงดันไฟฟ้าเกินชั่วขณะ (Metal Oxide Varistor: MOV) ต่อเชื่อมระหว่างสายเฟสกับสายนิวทรัล ซึ่งตัวMOV จะ Clamp แรงดันไฟฟ้าไม่ให้แรงดันไฟฟ้าตก

คร่อมตัวมันเกินกว่าค่าที่กำหนด ซึ่งจะต่อกับภาววงจรกรองความถี่ต่ำผ่าน LC low pass filter ซึ่งทำหน้าที่กรองความถี่ของแรงดันไฟฟ้าอินพุตและสัญญาณรบกวนอื่นๆ ก่อนจะส่งไปให้ส่วนวงจรเรียงกระแสต่อไป

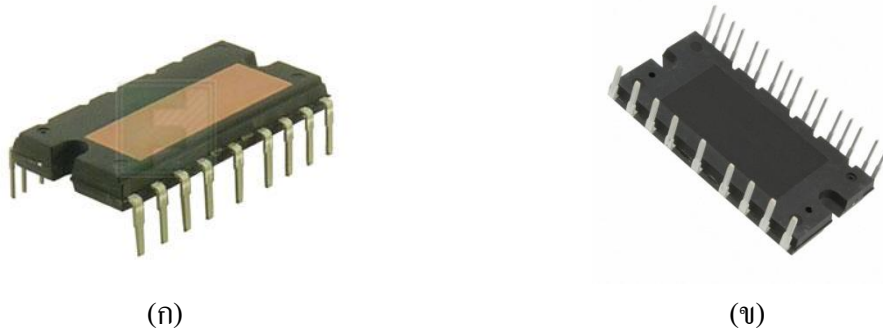
2) ส่วนวงจรเรียงกระแส ทำหน้าที่แปลงแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับระดับแรงดันไฟฟ้าที่ 220 V (rms) ความถี่ 50 Hz ให้เป็นแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงเต็มคลื่น (Full Wave) ที่ระดับ 311 V โดยภายในวงจรเรียงกระแสประกอบด้วย บริดจ์ไดโอดซึ่งภายในประกอบด้วยไดโอดทั้งหมด 4 ตัว ต่ออนุกรมกับ ตัวเก็บประจุเพื่อกรองแรงดันไฟฟ้าให้เรียบ และจ่ายแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงนี้ไปยังวงจรอินเวอร์เตอร์ เพื่อทำการขับเคลื่อนมอเตอร์ต่อไป แสดงดังรูปที่ 3.34

รูปที่ 3.34 วงจรเรียงกระแส (Rectifier Circuit)

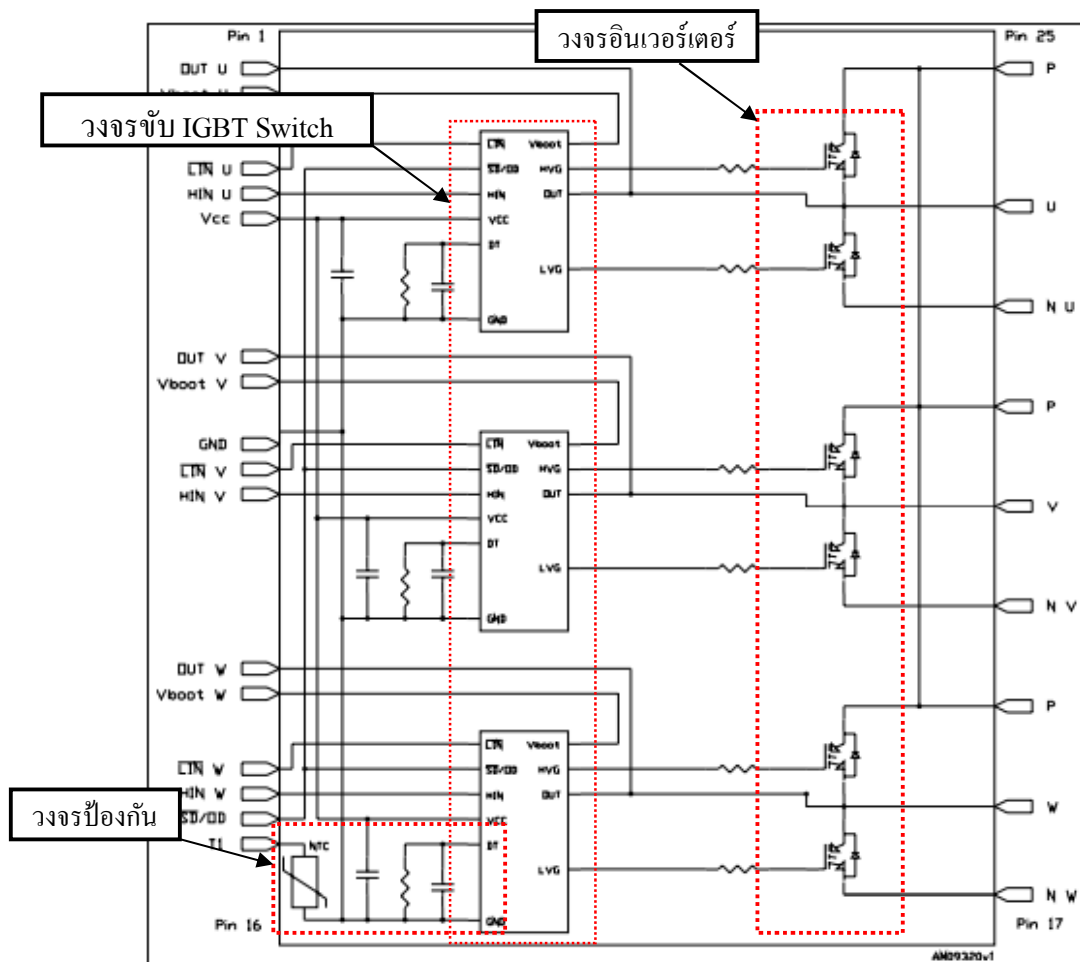
3.2.2 วงจรอินเวอร์เตอร์

วงจรอินเวอร์เตอร์ทำหน้าที่แปลงแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงให้เป็นแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับเพื่อขับเคลื่อนมอเตอร์ ในงานวิจัยนี้เลือกใช้ Intelligent Power Module (IPM) ของบริษัท ST เบอร์ STGIPS10K60T ซึ่งมีพิกัด กระแสไฟฟ้า 10A และ แรงดันไฟฟ้า 600V สามารถใช้งานกับมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ 3 เฟส 220V ได้ Intelligent Power Module เป็นอุปกรณ์วงจรรวมชนิด Hybrid ที่รวมเอา วงจรอินเวอร์เตอร์ และชุดวงจรขับสวิตช์ไว้ในโมดูลเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีวงจรป้องกัน กระแสเกินและความร้อนเกินอีกด้วย ดังนั้นอุปกรณ์ IPM เบอร์ STGIPS10K60T จึงเป็นอุปกรณ์ที่สะดวกและง่ายในการออกแบบและประกอบวงจรอินเวอร์เตอร์ โดยลักษณะของอุปกรณ์ Intelligent Power Module เบอร์ STGIPS10K60T แสดงได้ดังรูปที่ 3.35

รูปที่ 3.35 แสดงอินเวอร์เตอร์ (Intelligent Power Module: IPM) (ก) ด้านบน และ (ข) ด้านล่าง

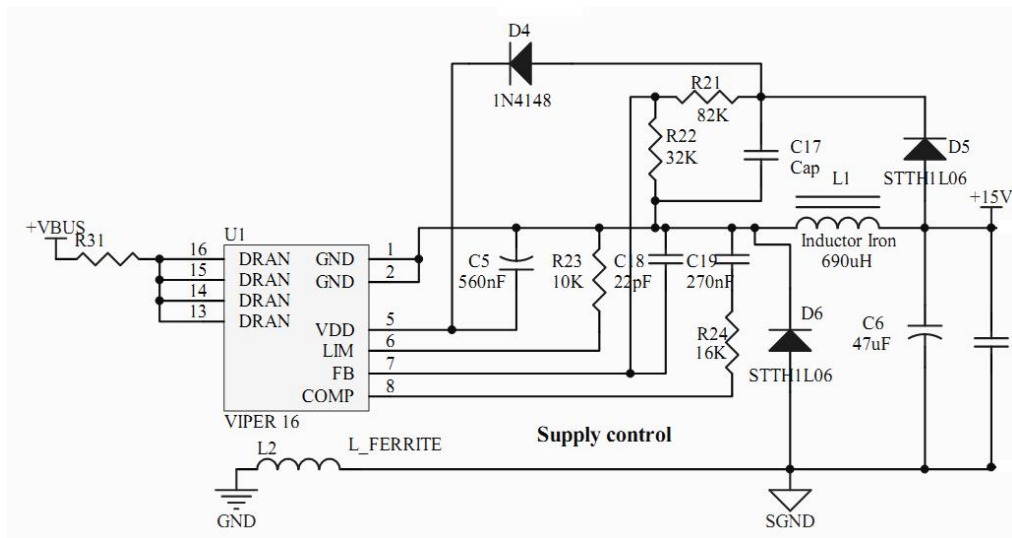
อุปกรณ์ Intelligent Power Module ใช้ไฟเลี้ยงวงจรระดับแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง 15 V ภายในประกอบด้วย IGBT Switch จำนวนทั้งหมด 6 ตัว ชุดวงจรขับ IGBT Switch ซึ่งจะเชื่อมต่อกับขาสัญญาณพัลส์วิดโมดูล์ขึ้นจากตัวประมวลผล ชุดวงจรป้องกันกระแสเกินและความร้อนเกินโดยแสดงดังรูปที่ 3.36

รูปที่ 3.36 วงจรภายในของอุปกรณ์ IPM เบอร์ STGIPS10K60T

3.2.3 วงจรแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรง

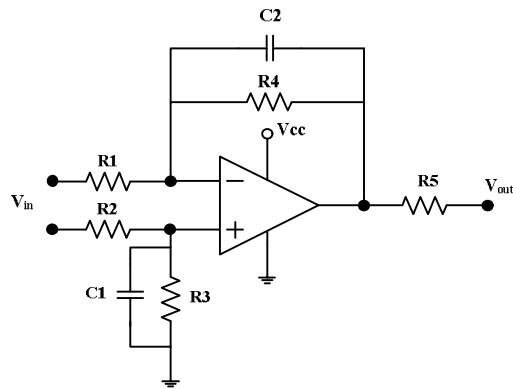
ในงานวิจัยนี้ใช้แหล่งจ่ายไฟฟ้าแบบสวิตช์ซึ่งชนิดบัคคอนเวอร์เตอร์ (Buck Converter) เพื่อลดระดับแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงจากวงจรเรียงกระแส 311 V ลงเหลือ 15 V เพื่อนำไปใช้เป็นไฟเลี้ยงให้กับ Intelligent Power Module ของชุดวงจรอินเวอร์เตอร์ โดยใช้ IC เบอร์ VIPER16 ของบริษัท ST แสดงดังรูปที่ 3.37 ส่วนไฟเลี้ยงตัวไมโครคอนโทรลเลอร์ และ วงจรปรับระดับสัญญาณของแรงดันไฟฟ้ารับจากแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรงภายนอกกระดับแรงดัน 3.3 V

รูปที่ 3.37 ชุดแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรงหลัก (Main Switching Power Supply)

3.2.4 วงจรปรับระดับสัญญาณของแรงดันไฟฟ้า

เนื่องจากแรงดันไฟฟ้า V_a , V_b , V_c และ V_{dc} มีขนาดแรงดันไฟฟ้าสูงสุด 311 Vpeak ขณะที่การแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นดิจิทัลในไมโครคอนโทรลเลอร์สามารถรับแรงดันไฟฟ้าได้เพียง 0-3.3 V เท่านั้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับระดับและขนาดสัญญาณให้เหมาะสม เพื่อให้ไมโครคอนโทรลเลอร์สามารถอ่านค่าได้อย่างถูกต้อง โดยงานวิจัยนี้ใช้วงจรขยายผลต่าง (Differential Amplifier) โดยได้ทำการออกแบบให้แรงดันไฟฟ้าเบส (V_{base}) อยู่ที่ 400 Vdc เป็นแรงดันไฟฟ้าขาเข้าของวงจรขยายผลต่างและแรงดันไฟฟ้าขาออก (V_{out}) คือ 3.3 V เพื่อให้ไมโครคอนโทรลเลอร์สามารถรับได้ เมื่อเลือกให้ค่าความต้านทานของ R1 กับ R2 เท่ากัน และ ค่าความต้านทานของ R3 กับ R4 เท่ากันแล้ว จะสามารถออกแบบวงจรขยายผลต่างได้ดังสมการที่ (3.2) โดยรูปวงจรขยายผลต่างแสดงดังรูปที่ 3.38

รูปที่ 3.38 วงจรขยายผลต่าง (Differential Amplifier)

$$V_{out} = \frac{R_4}{R_1} V_{in} \quad (3.2)$$

กำหนดให้ $V_{out} = 3.3V$, $V_{in} = V_{base} = 400V$ และ $R_4 = 10K\Omega$ แทนค่าดังกล่าวลงใน สมการ (3.2)

$$\text{ดังนั้น} \quad R_1 = \frac{R_4}{V_{out}} V_{in} = \frac{10K}{3.3V} 400 = 1.21M\Omega$$

3.2.5 ไมโครคอนโทรลเลอร์

งานวิจัยนี้ใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์รุ่น dsPIC33FJ16GS504 ซึ่งมีฟังก์ชันการทำงานและคุณสมบัติที่สำคัญดังนี้

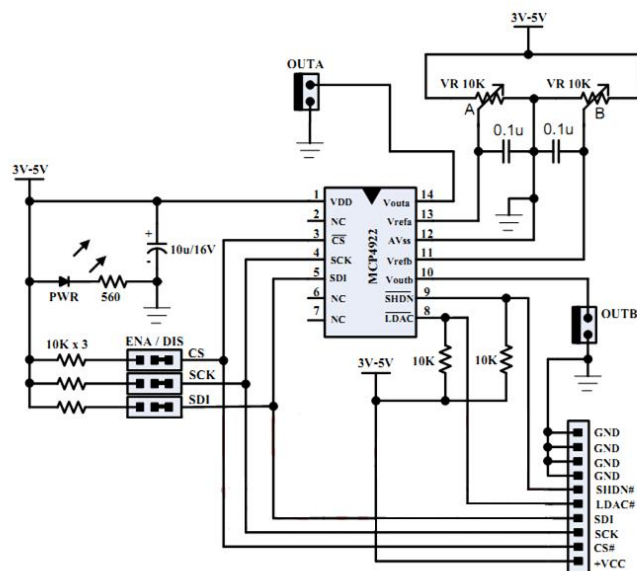
- 1.) ใช้ระดับแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง 3.0 V ถึง 3.6 V สำหรับตัวประมวลผลและส่วนติดต่ออุปกรณ์ภายนอก
- 2.) หน่วยความจำแฟลต (Flash Memory) 64 Kbyte
- 3.) หน่วยความจำชั่วคราว (RAM) 16 Kbyte
- 4.) ตัวจับเวลา (Timer) 32 บิต
- 5.) รองรับการสื่อสารแบบอนุกรม 2 รูปแบบคือ SPI, SCI (UART)
- 6.) ฟังก์ชันการควบคุมมอเตอร์
 - 6.1 ฟังก์ชันการสร้างสัญญาณพัลส์วัดมอดูเลชั่น (PWM) 8 ช่อง
 - 6.2 ฟังก์ชันสำหรับเชื่อมต่อตัวตรวจจับตำแหน่งหรือเอ็น โคเดอร์ (Quadrature Encoder)
- 7.) ฟังก์ชันการแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นดิจิตอล (Analog to Digital : ADC) ความละเอียด 12 บิต จำนวน 16 ช่อง ความเร็วการแปลงสัญญาณอนาลอกเป็นดิจิตอล สูงสุด 500 ksp/s

3.2.6 วงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นแอนะล็อก

วงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นแอนะล็อกในงานวิจัยนี้ใช้เพื่อทำการวัดและแสดงผล ค่าตัวแปรต่างๆ ในโปรแกรมที่จำเป็นในการควบคุมมอเตอร์ เช่น ความเร็วรอบที่วัดได้ ความเร็วรอบอ้างอิง ช่วงเวลา คอมมิวเตชัน แรงดันไฟฟ้าแต่ละเฟสที่วัด จุด Zero Crossing และ จุดคอมมิวเตชันเป็นต้น โดยใช้ ไอซีแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นแอนะล็อก (Digital to Analog Converter : DAC) เบอร์ MCP4922 ของบริษัท Microchip ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) สามารถรับข้อมูลดิจิทัลอินพุต มีความละเอียด 12 บิต
- 2) แรงดันอ้างอิง Vref เท่ากับ 5V
- 3) ใช้ระดับแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง 2.7 V ถึง 5.5 V สำหรับทำงาน
- 4) มีช่องสัญญาณเอาต์พุตจำนวน 2 ช่อง

โดยงานวิจัยนี้ใช้ไอซี MCP4922 จำนวน 2 ตัว ทำให้มีช่องสัญญาณเอาต์พุตจำนวน 4 ช่องด้วยกัน การทำงานของไอซี MCP4922 รับค่าตัวแปรที่ต้องการแสดงผลจากตัวไมโครคอนโทรลเลอร์ผ่านสัญญาณการสื่อสารแบบอนุกรม SPI เพื่อติดต่อกับไอซี MCP4922 หลังจากนั้นทำการแปลงสัญญาณดิจิทัลให้เป็นสัญญาณแอนะล็อกเพื่อทำการวัดแสดงผล โดยวงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นแอนะล็อกแสดงดังรูปที่ 3.39

รูปที่ 3.39 วงจรแปลงสัญญาณดิจิทัลเป็นแอนะล็อกโดยใช้ไอซี MCP4922